

nu vokset de enkelte Mennesker over Hovedet, og det maa siges, at de Foreninger, der have dannet sig med disse Formaal for Øje, ikke mere magte de Opgaver, de have stillet sig. Jeg skal tillade mig ganske kortelig at omtale, hvorledes denne Sag stiller sig dels enkelte Steder i Udlandet, dels ganske enkelte Steder her i Landet. Der har jo her i Tinget været givet vidtgaaende Oplysninger herom, og jeg mener derfor at kunne gøre det i al Korthed. For Udlandets Vedkommende skal jeg kun nævne to Lande, nemlig Norge og Svejts. I Svejts er man naaet saa vidt, at Skolebørns Bespisning er bleven og har i længere Tid været en kommunal Opgave, og man er der naaet saa vidt med denne Sag, at største Parten af Svejts' Skoler indeholder Lokaler, i hvilke Børnene bispises. Af samtlige Svejts' Skoler indeholde saaledes 2,463 Skoler Spiselokaler, medens kun 1,385 Skoler ikke have saadanne. For Norges Vedkommende har jeg faaet nogle Oplysninger fra Kristiania, der gaa ud paa, at en der nedsat Komite har forlangt, at Kommunen skal overtage Skolebørns Bespisning, og at Kristiania Kommune i 1897 bevilgede 50,000 Kr. som Tilskud til de velgørende Foreninger, som indtil nu i Kristiania have paataget sig den Opgave at bispise Skolebørnene. Et Tilskud af 50,000 Kr. er ganske betydeligt i Sammenligning med, hvad der f. Eks. finder Sted for Kjøbenhavns Vedkommende. For Kjøbenhavns Vedkommende er det kommunale Tilskud saa vidt mig bekendt vistnok kun mellem 20 og 30,000 Kr. i det sidste Aar, og en By, der kun er halvt saa stor som Kjøbenhavn, giver altsaa et dobbelt saa stort Tilskud, saa at man vil se, at man er naaet betydeligt videre oppe i Kristiania. Tilskuddet fra Kjøbenhavns Kommune til Foreningen for Friskolebørns Bespisning bestaar, saa vidt jeg har kunnet sætte mig ind i Sagen, foruden i Ydelsen af Lokaler og Brændsel i et Tilskud i Penge af cirka 10,000 Kroner. Jeg gjorde før gældende, at de private, velgørende Foreninger ikke formaaede at løse denne Opgave længere, og jeg skal i saa Henseende henpege paa et Regnskab, som foreligger for Aaret 1897—98 for Foreningen for Friskolebørns Bespisning i Kjøbenhavn. Dette Regnskab viser, at der er indkommet i Bidrag ca. 19,000 Kr.; jeg antager, at det er Medlemmerne, der have ydet et saadant Bidrag. Men til Bespisningen er i samme Tid brugt mellem 31 og 32,000 Kr., det vil altsaa sige, at der paa det nærmeste er brugt dobbelt saa meget til

Børnenes Bespisning, som der er indkommet Bidrag. Denne Forening har, efter hvad jeg har kunnet se af Regnskabet, for det første brugt hele sin disponible Kassebeholdning, de indvundne Renter, foruden de indkomne Bidrag, og har desuden maattet angribe sin Grundkapital ganske betydeligt. Størrelsen af de indkomne Bidrag er jo ogsaa højst variabel, idet der f. Eks. sidste Aar, som sagt, kun er indkommet 19,000 Kr., medens der i 1894 indkom, efter hvad jeg har set i et gammelt Regnskab, 25,000 Kr. Det ser næsten ud, som om Interessen har tabt sig, eller som om de enkelte Mennesker, der særlig have taget sig af denne Opgave, muligvis ere blevne trætte deraf. Jeg skal for Frederiksborgs Vedkommende oplyse, hvad for øvrigt ærede Medlemmer vistnok vide lige saa godt som jeg, at Kommunen der nu selv har overtaget Bespisningen, men at Maden fremdeles, hovedsagelig i alt Fald, købes for de Bidrag, der indkomme fra private. Jeg har ogsaa faaet Oplysninger fra Helsingør, hvor de fattige Skolebørn ligeledes bispises ved privat Initiativ. Der findes 900 Friskolebørn i Byen, hvoraf de 300 bispises, nogle hver Dag, andre sjældnere. Maden laves i Skolen, hvor der er indrettet Skolekøkken, og Kommunen har det sidste Aar ydet ca. 300 Kr. I Hjørring finder omtrent det samme Sted. Jeg har set, at der er indrettet Skolekøkken i Skolebygningens Kælder, og der har Foreningen Adgang til at lave og uddele Maden til de trængende Børn. Ser man derimod hen til en By som Aalborg, da eksisterer der ingen Forening til Friskolebørns Bespisning, og Kommunen har ej heller selv overtaget denne Opgave; men der er alligevel i den senere Tid ydet Skolebørn Mad, idet en kristelig Forening, „Menighedshjemmet“ kalder den sig, har paataget sig at bispise de fattige Børn i Vintertiden. Det er dog ikke alene Skolebørn, der komme der, men ethvert trængende Barn kan gaa derhen og faa Mad. Det er en meget prisværdig Foranstaltning, og jeg har ikke noget derimod, tværtimod, jeg maa i høj Grad paaskønne dette Foretagende, men at denne Forening er bleven oprettet, har ganske sikkert haft den Følge, at der ikke er blevet taget fat paa Sagen fra Kommunens Side eller taget fat paa den paa samme Maade som i andre større Byer. Forholdet i Aalborg er vistnok dette, at uhyre mange Børn komme sultne i Skole og af den Grund ere ganske uimodtagelige for Undervisningen. I Byer, hvor der ikke finder nogen Bespisning af fattige Skolebørn Sted, som